סינגפור וז'נבה: תחרות והשלמה

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

שני מודלים של סודיות

ההשוואה בין סינגפור לז'נבה מתחילה בסודיות. בשווייץ העמיד סעיף 47 לחוק הבנקאות השווייצרי מ־8 בנובמבר 1934 סוד מקצועי קיים תחת הגנת המשפט הפלילי. ההוראה התקבלה בלי דיון מיוחד בפרלמנט, והגנה על חובה שתוכנה נגזר מהחוזה ומההגנה על האישיות.[1] סעיף 47 של סינגפור, בנוסחו משנת 2001, הוא קודקס חקיקתי. הוא מגדיר את הגילוי האסור, מונה את החריגים המותרים ואינו מותיר, לאחר פרשת *Susilawati*, מקום לחריגים פרי יצירה שיפוטית.

שני המשטרים שונים גם במשמעותם הפוליטית. הסודיות השווייצרית הפכה לחלק מהזהות הלאומית, ובמשך עשרות שנים הגנו עליה כביטוי לריבונות ולפרטיות. הסודיות של סינגפור הייתה כלי של מדיניות כלכלית. היא נכתבה מחדש ב־2001, כאשר הממשלה סברה שההוראה הישנה טעונה עדכון, וסויגה ב־2009, כאשר הלחץ הבינלאומי הצריך זאת. ההבדל מסביר מדוע סינגפור הסתגלה מהר יותר. הממשלה שבנתה את המשטר יכלה לשנותו בלי מערכות משאל העם והמשא ומתן הפדרלי שליוו כל ויתור שווייצרי.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

התחרות על העושר האסייתי

בשנות האלפיים התחרו סינגפור וז'נבה ישירות על עושרן של משפחות אסייתיות. ז'נבה הציעה ניסיון של מאות שנים, את המוניטין של הבנקים הפרטיים שלה ועד 2009 את הסודיות החזקה ביותר באירופה. סינגפור הציעה קרבה, משטר נאמנות של משפט מקובל, מסים נמוכים וממשלה שחפצה בעסקים. ככל שגדל העושר האסייתי, השתנה המאזן. לקוחות שרשמו בעבר נכסים בז'נבה רשמו אותם יותר ויותר בסינגפור. הבנקים השווייצריים הלכו בעקבותיהם והרחיבו את פעילותם בסינגפור.

התוצאה ארוכת הטווח ניכרת בנתוני העושר חוצה הגבולות. לפי Boston Consulting Group השיגה הונג קונג את שווייץ ב־2025, כששתיהן מחזיקות כ־2.9 טריליון דולר ארה"ב של עושר חוצה גבולות, וסינגפור הגיעה ל־2.1 טריליון דולר ארה"ב.[2] היסודות למעמד זה הונחו בעשור הנבחן כאן. כרך ז'נבה מתאר את אותה התפתחות מהצד השווייצרי, כאחד האתגרים העומדים בפני המרכז הז'נבאי.

השלמה

התחרות היא רק חלק מהסיפור. הבנקים השווייצריים המובילים נמנים עם הבנקים הפרטיים הגדולים ביותר בסינגפור, ועובדים סינגפוריים רבים שלהם הוכשרו בשיטות שווייצריות. עבור בנקים אלה סינגפור וז'נבה הן שני מרכזי רישום של קבוצה אחת, המשרתים בסיסי לקוחות שונים ומציעים ללקוחות בחירה בין תחומי שיפוט. פיזור בין מרכזים הוא כשלעצמו שירות שהבנקים הפרטיים מוכרים ללקוחותיהם. משפחה מדרום־מזרח אסיה עשויה להחזיק חלק מנכסיה בסינגפור בשל הקרבה וחלק בשווייץ לשם פיזור, בפיקוחו של אותו מנהל קשרי לקוחות.

הקשר עובר גם דרך הבעלות. ההשקעה של GIC ב־UBS ב־2007 הפכה את המדינה הסינגפורית לבעלת מניות משמעותית בבנק השווייצרי הגדול ביותר, שעוד ב־2014 מנה את GIC כבעלת המניות הבודדת הגדולה ביותר שלו.[3] ב־2024 צפה המנכ"ל של בנק פרטי שווייצרי הפועל בשתי הערים כי סינגפור והונג קונג יהפכו ל"מתחרות חשובות יותר ויותר של שווייץ כמרכזים עולמיים", ואילו ה־Financial Times תיאר את סינגפור כשער כניסה של משקיעים עולמיים לאסיה.[4] שתי ההצהרות נכונות בעת ובעונה אחת. שני המרכזים מתחרים על לקוחות ומשתפים פעולה בתוך אותן קבוצות בנקאיות.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

תפקידים שונים של המדינה

ההשוואה חושפת גם יחסים שונים בין המדינה לבין הבנקים הפרטיים. בז'נבה הבנקים הפרטיים ותיקים מהמדינה הפדרלית המפקחת עליהם. כמה מהם נוסדו במאות השמונה־עשרה והתשע־עשרה, עם שותפים שנשאו באחריות אישית בלתי מוגבלת לחובות חברותיהם. הרגולציה הגיעה מאוחר ועוצבה בידי הבנקים עצמם, שהשיגו הגנה פלילית לסודיות כאשר קיבלו עליהם פיקוח פדרלי ב־1934.[5] המרכז הז'נבאי צמח אפוא מלמטה, מתוך יוזמה פרטית ורציפות משפחתית.

מרכז ניהול העושר של סינגפור צמח מלמעלה. הממשלה בחרה את המגזר, עיצבה את המסגרת המשפטית שלו והזמינה את הבנקים לבוא. הבנקים הפרטיים שהגיעו היו ברובם סניפים או חברות בנות של קבוצות זרות, שנאמנותם למרכז הייתה תלויה ברווחיותו. להבדל זה השלכות על החוסן. בנק פרטי ז'נבאי אינו יכול לעזוב את ז'נבה בקלות, משום שתולדותיו, שותפיו ולקוחותיו קשורים לעיר. בנק פרטי זר בסינגפור יכול לצמצם את פעילותו בכל עת שהכדאיות הכלכלית משתנה, כפי שעשו כמה בנקים אירופיים אחרי 2008. תשובתה של סינגפור הייתה לטפח אלופים מקומיים כמו Bank of Singapore וזרועות הבנקאות הפרטית של הקבוצות הבנקאיות המקומיות שלה, כדי שהמרכז לא יהיה תלוי לחלוטין בהחלטות המתקבלות בציריך, בלונדון או בניו יורק.

לקחים לשני המרכזים

העשור מציע לקחים לשתי הערים. ז'נבה למדה כי מודל המושתת על סודיות אינו יכול לשרוד את עוינותן של הכלכלות הגדולות ביותר. סינגפור למדה את אותו לקח מהר יותר, משום שנכנסה לשוק מאוחר והסתגלה לפני שהמודל שלה הפך למקור לעימות לאומי. שני המרכזים מתחרים כיום באיכות הייעוץ, באמינות מערכות המשפט שלהם ובאמינות הציות שלהם. כרך ז'נבה מגיע לאותה מסקנה מהצד השווייצרי. מרכז תחרותי ב־2035 יהיה מרכז שבו הציות אמין, הרגולציה צפויה והמקצועיות מוכחת.[6]

במספרים

הפקדת כספים ציבוריים בידי מנהלים פרטיים, שעליה הוכרז ב־13 בנובמבר 1998: 10 מיליארד דולר סינגפורי ($S) במשך שלוש שנים. כספים מנוהלים בסינגפור: 150.6 מיליארד דולר סינגפורי בסוף 1998, 465 מיליארד דולר סינגפורי בסוף 2003 ו־1.173 טריליון דולר סינגפורי (כ־814 מיליארד דולר ארה"ב) בסוף 2007, 86% מהם ממקורות בחו"ל. אנשי מקצוע בניהול קרנות: 822 ב־1998. אנשי מקצוע בהשקעות: 2,185 ב־2007. המכון לניהול עושר (Wealth

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Management Institute): הושק ב־26 בספטמבר 2003. חוק הבנקאות (Banking Act): בתוקף מ־1 בינואר 1971. סעיף 47 נחקק מחדש בחוק מס׳ 23 לשנת 2001, עם עונשים של עד 125,000 דולר סינגפורי או שלוש שנות מאסר ליחידים ו־250,000 דולר סינגפורי לאחרים. חוק הנאמנים (תיקון) 2004: בתוקף מ־15 בדצמבר 2004, תקופת הנצחיות נקבעה ל־100 שנה. חוק חברות הנאמנות 2005: קריאה שנייה ב־18 בפברואר 2005, רישוי בידי MAS מ־1 בפברואר 2006. ענף הנאמנות ב־2005: לפחות 16 עסקי נאמנות, יותר מ־250 עובדים, נכסים בהיקף של כ־80 מיליארד דולר סינגפורי. מס העיזבון בוטל לגבי פטירות מ־15 בפברואר 2008. Bank of Singapore: נרכש תמורת כ־1,446 מיליון דולר ארה״ב ב־29 בינואר 2010, עם נכסי לקוחות של כ־23 מיליארד דולר ארה״ב.

הערות

1. Ressos, *Genève, place financière internationale*, חלק D, פרק IV, המצטט את *Le Temps*, 4 באפריל 2009, ואת swissinfo.ch: חוק הבנקאות השווייצרי התקבל ב־8 בנובמבר 1934; סעיף 47 הוסיף הגנה פלילית לחובת סודיות שכבר הייתה קיימת לפי המשפט הפרטי; אף אחד מבתי הפרלמנט לא דן בהוראה. ↩

2. Ressos, *Genève, place financière internationale*, חלק K, פרק III, המצטט את Boston Consulting Group, הודעה לעיתונות מ־27 במאי 2026, “Hong Kong Surpasses Switzerland as the World’s Largest Cross-Border Wealth Hub”: הונג קונג ושווייץ 2.9 טריליון דולר ארה״ב כל אחת ב־2025, סינגפור 2.1 טריליון דולר ארה״ב, סך עולמי 15.7 טריליון דולר ארה״ב. Ressos, *Genève, place financière internationale*, חלק E, פרק II: תחרות בינלאומית מצד סינגפור, הונג קונג, דובאי ומרכזים אחרים המושכים נתח גדל של לקוחות אמידים, בפרט באסיה ובמזרח התיכון. ↩

3. Baumann, *finews.ch*, 23 בספטמבר 2014, שצוטט לעיל: GIC בעלת המניות הבודדת הגדולה ביותר ב־UBS עם 6.4% מאז המשבר הפיננסי; *Business Times*, 24 בספטמבר 2010, שצוטט לעיל: ממשלת סינגפור רכשה כ־9% מ־UBS בסוף 2007. ↩

4. Walker ו־Chan, *Financial Times*, פורסם מחדש בידי swissinfo.ch, 16 באוקטובר 2024, שצוטט לעיל: Giorgio Pradelli, מנכ״ל EFG, “Singapore and Hong Kong are going to be more and more important competitors to Switzerland as global hubs”; סינגפור כשער כניסה של משקיעים עולמיים לדרום־מזרח אסיה ולצפון אסיה. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

5. Ressos, *Genève, place financière internationale*, חלק D, פרק IV (הבנקאים השיגו את ההוראות בדבר סודיות מקצועית כתמורה לפיקוח לפי חוק הבנקאות מ־8 בנובמבר 1934; הבנקאים הפרטיים הגנו על ההכרה באחריות הבלתי מוגבלת של השותפים), חלק D, פרק I (Pictet & Cie נוסד בז'נבה ב־1805) וחלק E, פרק II (הבתים הז'נבאיים שנוסדו במאות השמונה־עשרה והתשע־עשרה). ↩

6. Ressos, *Genève, place financière internationale*, חלק K, פרק III, תיבה "Attention": מרכז תחרותי ב־2035 יהיה מרכז שבו הציות אמין, הרגולציה צפויה ומידתית והמקצועיות מוכחת; דובאי וסינגפור למדו זאת כאשר פרשות הלבנת הון פגעו במוניטין שלהן. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com